

مؤسسه فرهنگی هنری
دیبگران تهران

به نام خدا

مؤسسه فرهنگی هنری
دیبگران تهران

کتاب کار

حسابداری مقدماتی

مؤلف

موسی رشیدی خزایی

(کارشناس ارشد مدیریت مالی)

فهرست مطالب

- 6..... مقدمه ناشر
- 7..... مقدمه مؤلف

فصل اول عملیات مالی حساب‌ها..... 8

- 9..... معادله اساسی حسابداری
- 11..... دارایی‌ها و بدهی‌ها

فصل دوم ثبت و گزارش حساب‌ها..... 12

- 13..... تجزیه و تحلیل رویداد مالی
- 20..... سند حسابداری
- 22..... دفاتر قانونی
- 39..... تراز آزمایشی
- 41..... درآمد و هزینه‌ها
- 45..... برداشت و سرمایه‌گذاری مجدد

فصل سوم تهیه صورت‌های مالی..... 47

- 48..... صورت‌های مالی
- 49..... صورت سود و زیان
- 49..... صورت سرمایه
- 50..... ترازنامه
- 50..... آزمون حسابداری

فصل چهارم عملیات حسابداری در مؤسسات بازرگانی 53

- 54..... ثبت‌های حسابداری مربوط به خرید و فروش در سیستم ادواری
- 54..... انواع تخفیف‌ها
- 60..... انبارگردانی
- 63..... بهای تمام شده کالای خریداری شده
- 63..... بهای تمام شده کالای فروش رفته
- 64..... صورت سود و زیان
- 64..... آزمون

فصل پنجم اسناد تجاری 68

- 69..... مبحث حسابداری اسناد تجاری
- 73..... عملیات مربوط به صندوق

فصل ششم عملیات حسابداری مربوط به تنخواه‌گردان، صندوق و بانک 75

- 76..... مبحث تنخواه‌گردان
- 77..... صورت مغایرت

فصل هفتم اصلاح حساب‌ها 81

- 82..... اصلاح حساب‌ها
- 84..... مبحث استهلاك
- 90..... کاربرگ
- 91..... آزمون

فصل هشتم بستن حساب‌های موقت..... 99

100..... مبحث بستن حساب‌ها

111..... مثال جامع

122..... منابع و مأخذ

خط مشی کیفیت انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران در عرصه کتاب‌های است که بتواند خواسته‌های به روز جامعه فرهنگی و علمی کشور را تا حد امکان پوشش دهد.

حمد و سپاس ایزد منان را که با الطاف بی‌کران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا بتوانیم در راه ارتقای دانش عمومی و فرهنگی این مرز و بوم در زمینه چاپ و نشر کتب علمی دانشگاهی، علوم پایه و به ویژه علوم کامپیوتر و انفورماتیک گام‌هایی هرچند کوچک برداشته و در انجام رسالتی که بر عهده داریم، مؤثر واقع شویم.

گسترده‌گی علوم و توسعه روزافزون آن، شرایطی را به وجود آورده که هر روز شاهد تحولات اساسی چشمگیری در سطح جهان هستیم. این گسترش و توسعه نیاز به منابع مختلف از جمله کتاب را به عنوان قدیمی‌ترین و راحت‌ترین راه دستیابی به اطلاعات و اطلاع‌رسانی، بیش از پیش روشن می‌نماید.

در این راستا، واحد انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران با همکاری جمعی از اساتید، مؤلفان، مترجمان، متخصصان، پژوهشگران، محققان و نیز پرسنل ورزیده و ماهر در زمینه امور نشر درصدد هستند تا با تلاش‌های مستمر خود برای رفع کمبودها و نیازهای موجود، منابعی پُر بار، معتبر و با کیفیت مناسب در اختیار علاقمندان قرار دهند.

کتابی که در دست دارید با همت "جناب آقای موسی رشیدی خزایی- کارشناس ارشد مدیریت مالی" و تلاش جمعی از همکاران انتشارات میسر گشته که شایسته است از یکایک این گرامیان تشکر و قدردانی کنیم.

کارشناسی و نظارت بر محتوا: زهره قزلباش

در خاتمه ضمن سپاسگزاری از شما دانش‌پژوه گرامی درخواست می‌نماید با مراجعه به آدرس dibagaran.mft.info (ارتباط با مشتری) فرم نظرسنجی را برای کتابی که در دست دارید تکمیل و ارسال نموده، انتشارات دیباگران تهران را که جلب رضایت و وفاداری مشتریان را هدف خود می‌داند، یاری فرمایید.

امیدواریم همواره بهتر از گذشته خدمات و محصولات خود را تقدیم حضورتان نماییم.

مدیر انتشارات

مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران
bookmarket@mft.info

مقدمه مؤلف

اولین کتاب چاپی درباره دفترداری دوبر متعلق به یک راهب ایتالیایی به نام لوکا پاچیولی است که در سال 1494 منتشر شد و بسیاری از اصول دفترداری و حسابداری زمان ما عیناً در آن ملاحظه می‌شود.

به تدریج با تشکیل بازارهای سرمایه و شرکت‌های سهامی، نیاز به حسابداری و حسابرسی حرفه‌ای اجتناب‌ناپذیر شد. قانون شرکت‌ها سال 1862 در انگلستان شرکت‌های سهامی را به حمایت از سرمایه‌گذاران در مقابل تخلفات حسابرسی ملزم کرد و در سال 1880 انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز از تعدادی حسابدار ورزیده تشکیل شد که از دانش و مهارت‌های تخصصی برخوردار بودند و در انجام وظایف حرفه‌ای خود باید آیین رفتار حرفه‌ای مدونی را رعایت می‌کردند و به این ترتیب نمونه‌ای از نظام حرفه‌ای حسابداران پدیدار شد.

امروزه آشنایی با مفاهیم حسابداری برای تمام کسانی که به انجام فعالیت‌های اقتصادی می‌پردازند از ضرورت‌های اجتناب‌ناپذیر است. در کتاب حاضر سعی شده است رؤس مباحث، در حدی که با مطالعه آن بتوان به‌عنوان حسابدار یک مؤسسه کوچک فعالیت کرد، تشریح شود. اعتقاد مؤلف بر این است که مطالب مطرح شده در این کتاب کمی فراتر از حسابداری مقدماتی است. بنا بر ضرورت رعایت سرفصل‌های مقرر در استانداردهای ابلاغ شده تلاش شد که حتی‌الامکان مباحث مطروحه به شکل ساده و قابل فهم بیان شود.

این کتاب زمینه را برای کار عملی بهبود داده و نکات و ابهامات روش تئوریک را برطرف کرده است. امید می‌رود کتاب مقدماتی را از حالت تئوری به حالت عملی درآورد و برای بهبود یادگیری مفید باشد و یکی از کتاب‌های مهم در زمینه یادگیری حسابداری برای تمام اشخاص از قبیل دانش‌آموزان کارودانش و فنی‌و حرفه‌ای و دانشجویان رشته حسابداری و تمام کسانی باشد که علاقه‌مند به یادگیری حسابداری هستند. **با این کتاب یک قدم به بازار کار نزدیک‌تر هستید.** با توجه به اینکه هر کتابی نیاز به راهنمایی دارد برای یادگیری بهتر مطالب این کتاب به نکات زیر توجه کنید:

- 1- در کلاس کاملاً به درس گوش فرادهید. اگر می‌توانید یادداشت‌برداری کنید، به‌خصوص از مثال‌هایی که در کلاس حل می‌شوند. بعد از هر جلسه نوشته‌های خود را چند بار بخوانید و آن‌ها را مرتب کنید.
- 2- در این کتاب در حد امکان سعی شده است همه مثال‌ها را خودتان حل کنید.
- 3- تمامی مثال‌ها و تمرینات را خودتان حل کنید و سعی کنید از هنرآموزتان راهنمایی بخواهید.
- 4- این کتاب به‌عنوان مبنای امتحان عملی حساب می‌شود و هنرآموزان می‌توانند آن را برای امتحان عملی حسابداری مدنظر قرار دهند.
- 5- قبل از مطالعه متن فصول کتاب به‌هیچ‌وجه به حل مثال‌های آن نپردازید. پس از خواندن تمام متن هر فصل و مبحث و اطمینان از یادگیری به حل مثال‌های کتاب کار اقدام کنید.